

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 15 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 6 d. paduotu **ieškovės J. Ž** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. gruodžio 22 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė J. Ž padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. gruodžio 22 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi palikta nepakeista pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria atsisakyta priimti jos ieškinį. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovės paduotame kasaciniame skunde nurodoma, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė CPK 137 straipsnio 2 dalies 4 punktą bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai pripažino ieškinius tapačiais ir taip apribojo ieškovės teisę į teisminę gynybą. Ieškovės nuomone, nesutampa šios ir kitos civilinės bylos ieškinių pagrindai ir dalykai. Šioje byloje pareikštas visiškai naujas ieškinys dėl žalos atlyginimo arba nepagrįsto praturtėjimo. Ieškinių tapatumą teismai konstatavo vien dėl to, kad tiek išnagrinėtu, tiek nauju ieškiniu buvo siekiama prisiteisti lėšas. Teismai neatsižvelgė į aplinkybę, kad be pagrindo įgyto turto grąžinimas, kaip subsidiarus teisių gynimo būdas, visuomet yra kildinamas iš tokių pat faktinių aplinkybių, taip pat neįvertino, jog be pagrindo įgyto turto grąžinimas ar žalos atlyginimas atsiranda egzistuojant visai kitoms sąlygoms, nei skolos grąžinimas. Civilinių teisių gynimo būdo pakeitimas negali būti tapatinamas su ieškinio pagrindo pakeitimu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų nutarčių motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtoms teismų nutartims priinti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama. Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė